

לא תוסרו - ל'. היינו, שאפילו אם לא תוסרו - תהיו שייכים ל'. הקב"ה אומר לעם ישראל: הרי אתם שלי ולעצמי אתם! ואם כן, מה לך כי תלין?.

ג. איך ידע אברהם אבינו ללבוש לבוש יהודי

סיפר הרה"ק רבי מרדכי יוסף זי"ע מאיז'ביצע, ששמע מהרה"ק **הרבי רבי בונם זי"ע**, שפעם אחת שאל אותו אחד מהמתחכמים, שיאמר לו: איזה בגד היה לבוש אברהם אבינו ע"ה? והשיב לו רבינו: "אברהם אבינו ע"ה, דרש וחקר היטב, איזה מלבושים לובשים העכ"ם - והוא לבש בדיוק את ההיפך מהם!".

ד. שיחת חולין - פיקחות הצריכה לימוד

מֶרֶן ה"בית ישראל" זי"ע, השתתף פעם בסעודת מצווה, ושם לב שאחד מהנוכחים עישן סיגריה, פתח ואמר: "את הסיפור שאני עומד לספר לכם, שמעתי מרבי בן ציון אוסטרובער זצ"ל: פעם אחת, טיילו הרבי רבי בונם זי"ע עם החברייא קדישא בשדרה לשאוף אויר צח, והנה בא לקראתם יהודי אחד שעישן סגריה. עצרו הר"ב ושאלו: "יהודי יקר, תאמר לי במטותא ממך, בשביל מה אתה מעשן ומה נותן לך העישון הזה"? ענה לו אותו היהודי: "אגיד לכבודו את האמת, אני פשוט רעב, ואין בידי אפשרות לקנות לי אוכל להשקיט את רעבוני, והיות וה'עולם' אומרים שעישון משקיט את הרעבון, לכן אני מעשן". הלכו רבינו ותלמידיו הלאה לטייל, ופגשו ביהודי נוסף שגם הוא הולך ומעשן. לשאלת רבינו מדוע הוא מעשן? ענה לו: "מאחר ולפני כשעה מלאתי את כרסי בארוחה דשנה, בשר ודגים וכל מטעמים, לכן אני מעשן אחרי האוכל הזה, כדי שהאוכל יתעקל בקלות". נענה רבינו זי"ע ואמר לתלמידיו: "ראו, אם אחד היה נותן לחברו מה שחסר לו, כי אז אף אחד משניהם לא היה זקוק לעישון.. אם העשיר היה נותן לעני את ה'איבריגער ביס' - האכילת יתר, אזי העני היה שבע, והעשיר לא היה מתפוצץ מאכילה, ואף אחד מהם לא היה צריך לעשן". וסיים מֶרֶן ה"בית ישראל" את דבריו ואמר: "איני בטוח אם הסיפור הזה היה באמת, או שהרבי רבי בונם, שהיה ידוע כאדם פיקח ושנון מאד, סיפר את הסיפור רק בתור מליצה. בכל אופן, בספרו את הסיפור הזה, היתה לו בודאי כוונה מסוימת בתור משל, שצריכים אנו להבין את הנמשל ומוסר ההשכל הטמון בו".

אוצר החכמה

ה. מעשה בצנון (רעטעך)

מרן רבי שמחה בונם מגור זי"ע בעל ה"לב שמחה", בהיותו בנוה הקיץ בערד, ביקש פעם בתוך סעודתו ממשמשו, שיגיש לו רעטעך (צנון). נכנס המשמש למטבח ולקח צנון גדול, שטפו ומירקו וחתכו לחתיכות והניחו בצלחת גדולה והביאו לפני מרן אדמו"ר זי"ע. ראה האדמו"ר את טוב לבו של המשמש שהביא לו צלחת מלאה רעטעך, חיך ואמר לו: **הרבי רבי בונם זי"ע** אמר פעם: "א רעטעך וואס איז אזוי גרויס ווי א רענדעל - איז ווערט א רענדעל. א רעטעך וואס איז אזוי גרויס ווי א רעטעך - איז ווערט א רעטעך". (צנון שגודלו כמו זהוב, היינו צנון קטן - שווה זהוב. אולם צנון שגודלו כמו צנון - שווה צנון).

אוצר החכמה

דף 100

ו. ויחכם מכל האדם - אפילו מן השוטים

בעיר קאלשין היה איש אחד של"ע נפגעה שפיותו וחלה במחלת נפש, ודמיין לעצמו ששר הצבא הפולני החונה בקאלשין, הוא אליהו הנביא.. והשר הממונה על המחוז, הוא מלך המשיח.. ויהי כראות אנשי ביתו, כי מצבו הולך ומחמיר מיום ליום, החליטו לנסוע לפשיסחא אל רבינו זי"ע, ולקבל ברכתו ועצתו. ויהי כאשר נכנסו מקורביו עמו אל הרבי רבי בונם, התחיל הוא באותו הפזמון, כי בעירו קאלשין, נמצאים המלך המשיח ואליהו הנביא. וישאלהו רבינו: "היודע אתה מי הם?" ויען ויאמר: "בודאי, שר הצבא הפולני הוא אליהו הנביא, ושר המחוז הוא מלך המשיח".. ויאמר לו רבינו: "אם אתה יודע כל כך טוב מי הם האנשים האלה, אולי תאמר לי, מי אני?" וישב לו האיש: "נו, הלוא כל אחד יודע שאתם ה"רבי" הגדול". ויאמר לו רבינו: "אם אתה באמת יודע שאני רבי, אתה בודאי מאמין שיש לי גם רוח הקודש, וזה פלא גדול שאני בכלל לא יודע מהדבר הזה, שישנם בקאלושין המשיח ואליהו הנביא! ואיך אתה מסביר זאת?" ויען לו האיש: "אני בהחלט בטוח שיש לכם רוח הקודש, ואני גם בטוח שאתם יודעים גם שאליהו הנביא ומלך המשיח מסתובבים בקאלשין, אולם אתם לא רוצים לגלות את הסוד הזה לשום איש, ולכן אתם אומרים שאתם לא יודעים!" ויאמר לו רבינו הקדוש: "קלעת למטרה! אם אתה כבר כן יודע שאני יודע ואיני רוצה לגלות, אז אני גוזר גם עליך, שלמרות שגם אתה יודע כמוני, שלא תגלה את הדבר יותר לשום

איש, כיון שזה צריך באמת להיות סוד כמוס.. וכך היה, האיש הבטיח לרבינו לא לגלות יותר לשום ילוד אשה, ומני אז והלאה הפסיק בכלל לדבר על הנושא.

ז. תשעה באב שחל בשבת

רב אחד, בא פעם אחת לשבות בפשיסחא אצל רבינו זי"ע. הרב הזה היה בטבעו איש מופנם, עצבני ובעל דאגה, דבר שהיה בניגוד גמור לטבעו של רבינו, שהיה תמיד בשמחה ושנא את העצבות. כאשר ראה רבינו שאותו רב מלוכש כל הזמן בעצבות, לא היה לו אתו שום מגע ומשא, לא קרבו ולא הראה לו פנים צהובות. אותו רב, כאשר ראה שרבינו לא שם לבו אליו כל השבת, מיד במוצאי שבת הכין את עצמו לחזור לביתו. וכאשר נכנס לקודש פנימה לקבל ברכת פרידה, אמר לו רבינו: "רב נכבד, מחול נא בטובך, והשאר כאן עד למחרת בחצות היום, ואז תוכל לנסוע לביתך לשלום". אמר לו אותו הרב: "רבי, אינני מבין, מה כבוד קדושתו רוצה לומר לי בזה? עבור מה יש לי עוד לחכות כאן עד למחרת בחצות?" ענה לו רבינו: "דבר ידוע הוא, שהשבת מכבד מאד אורח טוב. למשל, אם יום טוב חל להיות בשבת, מכבד השבת את היום טוב בכל התפילות, וגם מכבד אותו ב"מפטיר". ואם יום כיפור חל להיות בשבת, אזי השבת מכבדו עד כדי כך, שמלבד שמכבד אותו בכל התפילות וה"מפטיר", אפילו צם אתו ביחד ולא אוכל מפני כבודו. אבל אם חל תשעה באב להיות בשבת, אזי השבת לא מכבדו, אלא אומר לו: מחול נא וחכה לי עד למחרת! ואתם יודעים למה? - ממשיך רבינו לומר לאותו הרב - מפני שהשבת לא אוהב את העצבנים, ואת אלו שאינם בשמחה, ולכן מצווה השבת עליו לחכות עד למחרת. כמו כן, אצלי עוד שבת, ואינני אוהב את העצבות, ולכן אני מבקש מכם להיות נדחה עד למחרת אחר חצות.

ח. ברכה להולדת בת

רבי חנוך העניך הכהן זי"ע מאלכסנדר, אכל 'קעסט' אצל חותנו הגביר ר' יאקיל מפשיסחא, וגר שם הרבה שנים. מסופר, שכאשר נולדה לו הבת הבכורה, נכנס רבי העניך עם מגש פירות ובקבוק יין ישן אל רבו רבינו זי"ע,

לבשר לו על הולדת בתו ולקבל ממנו ברכה. כאשר שמע רבינו את הבשורה שהביא לו תלמידו, חיך ואמר לו: "זאלל דיר זיין מיט מזל, אז דו וועסט אי"ה קומען צו מיר מיט די צווייטע, וועל איך דיר אונווינטשען די דריטע". תרגום: "שיהיה לך במזל, כאשר תבא אלי אי"ה לבשר לי על הבת השניה, אברך אותך בבית שלישי". כשיצא רבי העניך מרבו, שאלו אותו חבריו: "נו איזה ברכה קבלת מרבינו"? נענה רבי העניך ואמר: "די צוויטע איז שוין מיין". היינו, השניה, היא כבר שלי. כלומר, לזה אין כבר מה לעשות, אולם על בנות נוספות אני מוותר. וכך היה, כשנולדה לרבי העניך הבת השניה, הוא כבר לא הלך לבקש ברכה, אלא הסתפק בהודעה בלבד. ובאמת, נולדו לו שתי בנות, ולאחר מכן נולד בנו רבי פישל זצ"ל (ראה פרק י"ד לעיל).

ה"ח 1234567

מקורות והערות לפרק עשרים וארבעה

- (א) הרב צבי יחזקאל מיכאלסון הי"ד זצ"ל, מובא בהסכמתו לספר "חדות שמחה".
- (ב) חשבה לטובה בחוקתי, דף י"ג ע"ב.
אוצר החכמה
- (ג) שיח שרפי קודש ח"ב, אות שצ"ד א'. בשם רבי חיים זצ"ל מקראשנעוויץ, ששמע מא"ז הרב מוויסקיט זצ"ל.
- (ד) מרן הבית ישראל זי"ע, י"ז שבט תשל"ז.
- (ה) זאת שמעתי מפי הרה"ח ר' יוסף יצחק כהן שהיה משב"ק בתחילת ההנהגה. ועיין במגיד מישרים ל"בית יוסף" (פ' בראשית דף ו'): 'עוד אמר - היינו המגיד אמר למרן הבית יוסף - איך היית רוצה שאדבר עמך אמש שאכלת צנון הרבה!! לכן הזהר ממנו זולת ביום ז' מעט מזעיר.
- (ו) שיח שרפי קודש ליקוטי יהונתן, ח"ד אות ל"ה, מפי ר' חיים דוד רוזנבוים ז"ל מסוקולוב, ששמע מהרה"ג ר' נתן צבי פעסעס זצ"ל, מר"צ בווענגרובי.
- (ז) אוצר היהודי ח"ג דף ל"ד.
- (ח) מפי הרה"ח ר' דוד לייב קראקובסקי הי"ו מראדומסק.

מו' / ג) פקסמילית תעודת הפטירה של רבינו ז"ע / תרגמה ע"י פ. בויס

תרגום תמצנית התעודת: זה היה בעיר פשיסווא ביום חמישי לחודש ספטמבר שנת 1827 בשעה 10 בבוקר עמד לפנינו יהודי סוחר שמעון ליפשיץ בן 38 והעיד כי ביום רביעי לספטמב^ר שנה נכחית (י"ב אלול תקפ"ז) בשעה 12 בצהרים נפטר **שמעון בונהארט** סוחר הגר בפשיסווא בגיל 61 שנה בן להורים לא ידועים, השאיר אחריו אשה אלמנה **רבקה בונהארט** מבית קאטרין וגם נשאר לאחר שהעדים שמעון ליפשיץ וזיסקינד צוקר מעידים שהכירו את הנפטר והם חותמים על תעודה זו. חתמתי אני - קוז'ניובסקי - מנהל משרד המעמד האישי.

פרק עשרים וחמשה

תולדות חייו (ביאוגרפיה) של רבינו זי"ע

הרב

מאורעות שארעו לרבינו

1234567

הרב

הרב

התקופה: נהול העדה משנת תקע"ד עד י"ב באלול תקפ"ז

מפתח פרק זה מעבר לדף

מאורעות שארעו לרבינו

מאור דהמסדר

- א. הגביר מעיר ווענגראווע שנעשה ר"ל מצורע
- ב. יהודי חייב להזהר מנכרי
- ג. סופו של מלשין ^{המלשין}
- ד. כסף לא כשר, מבלבל רעיונות בתפלה
- ה. בעת ההקפות נפלה במחשבתו: "קעסיל" ^{המחשבה}
- ו. קידוש בליל שבת
- ז. א יוד א למדן גיט זיך אומעדום איין עצה הגאון החסיד מווילנא ^{אחי"ח 1234567}
זצוק"ל
- ח. א יוד א למדן גיט זיך אויף יענעם עולם אויך איין עצה בעל קצות
החושן זצוק"ל
- ט. האיך ללמוד קבלה - הסיפור מה'דייטשל'
- י. הנסיעה לוויילנא להחזיר אדם בתשובה
- יא. שלש פעמים נענה מן השמים מיד
- יב. רפואה ותפלה חד הוא
- יג. החלום מבעל ספר חסידים
- יד. מה יעשה הבן - שלא יחטא
- טו. 'ואתה אמרת היטיב איטיב עמך'
- טז. זה ספר תולדות האדם - פגישה עם צדיק אחד
- יז. רבינו רוצה להריח טאבאק
- יח. דרישת שלום ללויתן
- יט. תלמיד חכם בזמן הזה ה"שבט מוסר" עם ה"קנייטש"
- כ. גיחזי נענש - בגלל חסרון אמונת צדיקים (א) המעשה מחבירו של
הרה"ק מקאצק זי"ע
- כא. גיחזי נענש - בגלל חסרון אמונת צדיקים (ב) המעשה מאברך אחד
שהיה מתנגד לחסידות
- כב. קורא מחשבות ברוח הקודש
- כג. חכם עדיף מנביא עושה רפואה לילד חולה, ומקרב את זקינו
לחסידות

מאורעות שארעו לרבינו

א. הגביר מעיר ווענגראווע שנעשה ר"ל מצורע

בעיר ווענגראווע, גר חסיד פשיסחאי ושמו רבי ישראל ב"ר אברהם מיכעלס זצ"ל, שהיה דיין ומו"צ בעיר זו. אותו רבי ישראל היה רגיל ללכת מספר פעמים בשנה לרבו לפשיסחא רגלי, כדרך חסידים ואנשי מעשה בזמנים ההם, כי מעות ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח 1234567 יה אף פעם לא היו מצויות בכיסו. ויהי היום, בהולכו בדרכו לרבו לפ ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח 1234567 וא, עבר לידו בכרכרה מפוארת, אחד מעשירי העיר ושמו רבי יהודה ז"ל, ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח 1234567 זודי למדן ותלמיד חכם גדול, אבל היה ידוע כמתנגד גדול לחסידות, שנסע ¹²³⁴⁵⁶⁷אח"ח 1234567 זוא לרגל עסקיו לפשיסחא, שנזדמן לו לקנות שם יער. וכאשר ראה רבי יהודה את רבי ישראל, שהכירו מעירו, משרך דרכו רגלי, שאלו: "לאן פניך מועדות, רבי ישראל?" ענה לו הלה: "פני מועדות לפשיסחא." "אם כך, אומר רבי יהודה, גם פני מועדות לשם, בא עלה על מרכבתי ונסע יחדיו". וכך היה, רבי יהודה עלה על המרכבה ונסעו יחדיו. בדרך, כמה פרסאות לפני פשיסחא, התחיל הר"ר ישראל לדבר עם רבי יהודה בעניני חסידות בכלל, ובפרט דיבר מגדלות רבו **הרבי רבי בונם זי"ע**. וכה אמר לו: "מורי ורבי הוא איש קדוש עליון, חכם הרזים ולמדן גדול, אולי בהזדמנות זו שאתה נמצא בפשיסחא, מוכן אתה להכנס אתי למורי ורבי? הן אמת, שמורי ורבי הוא סגי נהור, אבל יודע הוא ומרגיש ברוח קדשו כל מי שנכנס אליו". ורבי יהודה זה, למרות שהיה מתנגד ולא מאמין בכל הדברים הללו, לא דחה אותו, ואמר לרבי ישראל: "טוב, אם אתה מפציר בי כל כך, אני מוכן להכנס ביחד אתך לרבך הרבי בונם". כאשר שמע העשיר ר' יהודה, שעיני רבינו כהות, הוציא מכיסו עשר מטבעות נחושת שנקראים "דייערס" (מטבע בערך נמוך מאד), המורגשים במישוש אצבעות כמו מטבעות כסף הנקראים "צווייער גילדען", והכניס אותם לשקית נייר, ונתן אותם בתור 'פדיון' לרבינו זי"ע, בחושבו שרבינו יסבור שקבל מטבעות בערך של שלשה רובל כסף! ונכנס יחד עם הדיין רבי ישראל, אשר הציגו לפני רבינו כעשיר גדול הנחשב כגביר העיר. ולאחר שהיה זמן מועט בקודש פנימה, נפרד מרבינו לשלום. ומיד כאשר לקח רבינו את הכסף בידו הקדושה, שמע רבי ישראל שעמד עוד לידו, איך שרבינו

אומר: "או ווא, אזוי האט מיר אפגעטוהן דער ווענגראווער קרעציגער נגיד"? (הו הו, ככה סידר אותי הנגיד המצורע מווענגראוו?). רבי ישראל הדיין, נשאר אז עוד כמה שבועות אצל רבו בפשיסחא, ואותו הגביר, כאשר גמר את מסחרו עזב את פשיסחא בדרכו לביתו. ויהי כאשר הרחיק הגביר הזה כמה פרסאות מפשיסחא, הרגיש גרדת חזקה בכל גופו מראשו עד רגליו, והתחיל להתחכך במושביו בכרכרה, ולא די שלא עלתה לו ארוכה לגרדתו אלא שגרם עוד לעצמו מכה על מכתו. וכאשר הגיע לעיר פשיטיק, אמר למשרתו: "איני יכול להמשיך לנסוע הלאה, אני חייב להכנס כאן לאיזה בית מלון ללון כאן הלילה, ומיד באור הבוקר, תגש לבלן של המקוה, ותאמר לו שיסיק עבורי את מרחץ הזיעה במעלת החום הגבוהה ביותר, כי אני חייב להתחטא מהקרציות או הכינים שנדבקו בי..". וכך היה באמת, בבקר הלך הגביר למרחץ שהיה מוסק כדבעי, קרצף עצמו במברשת ובבורית, החליף בגדים חדשים מכף רגל עד ראשו, והרגיש כאיש שנולד מחדש, עד שהיה נדמה לו שהגרדת עזבה אותו ונרפא ממכתו. אולם לא ככה היה בדיוק, כאשר עלה על מרכבתו ונסע כמה פרסאות, הרגיש מחדש את העקיצות מתחת לעורו, אשר הטרידוהו יותר ויותר מרגע לרגע. וכאשר גילה את בשרו לראות מה קורה לו, אוי ואבוי, ראה שעל כל בשרו עלה כמין צרעת ל"ע, ועלתה פורחת בכל בשרו. וחשב הוא בנפשו, אולי הצרה הזו באה לו מטלטול הדרך, והתנחם בלבו, כי רק יחזור לביתו וינוח מעט, הכל יסתדר. וכאשר הגיע הביתה, התחיל לדרוש ברופאים מכל הסוגים, ועשו לו כל מיני רפואות, משחות, תחבושות, מרחצאות שונים וכד', וכל זה לא עזר. התישב הגביר בלבו ונסע לווארשא, לדרוש ברופאים יותר גדולים ובפרופסורים, אבל כל התחבולות שעשה, לא הועילו לו במאומה. וכאשר חזר הדיין רבי ישראל הנ"ל לביתו, אחרי שהיה כמה שבועות אצל רבינו בפשיסחא, סיפר לאנשי העיר את מה שקרה לו עם רבי יהודה הגביר, ואיך שנהג בבזיון עם רבינו זי"ע, עד שרבינו אמר עליו "דער קרעציגער נגיד", אז הבינו כל אנשי העיר על מה ולמה באה עליו כל הצרעת הזו.. ורבי ישראל דיין הלך אל רבי יהודה ובקשו שיסע לפשיסחא, ויכנס לרבינו לפייסו. אולם, רבי יהודה זה היה עקשן גדול, ולא רצה להכניע עצמו בשום אופן לנסוע ולבקש מחילה, ונשאר ל"ע מצורע עד שנפטר לאחר זמן קצר.

ב. יהודי חייב להזהר מנכרי

המדרש

פעם אחת, הלך **רבינו זי"ע** עם כמה מתלמידיו לטייל מחוץ לעיר, ולפתע עבר לידם ערל אחד. וכאשר הרגיש בו רבינו, ממש חרד ונזדעזע ממנו. למעשה לא היתה בכוונתו של אותו נכרי, לעשות להם איזה רעה, הוא עבר מעליהם והלך לדרכו ולא נגע בהם לרעה. וישאלו תלמידי רבינו לאמר להם, מדוע נזדעזע כל כך מהערל הזה? והשיב להם: "הלוא הלכה בידוע 'עשיו שונא ליעקב', ובאמת כל ערל ההולך בדרך ופוגש ביהודי, ואין איש רואה, מתכוון ורוצה להכות את היהודי הבא לקראתו ולעשות לו רעה! אולם, אם רואים אנחנו שערל עובר על יד יהודי, ומניחו ללכת לדרכו, לא עושה לו כלום ולא מרים את ידו עליו, סימן, פשוט, שהוא עצלן".

ג. סופו של מלשין

בתקופת ההנהגה של **רבינו זי"ע**, היה מלשין אחד שמסר רבים מישראל למלכות, ואיבד ר"ל הרבה נפשות מישראל בגופם ובממונם, בכל מיני מסירות והלשנות. והיות והוא ידע, שכולם אורבים לנפשו ומחפשים אותו כדי לתת לו את מה שמגיע לו, היה מפחד לצאת לבדו, והמלכות הצמידה לו שני אנשי חיל (שוטרים) שומרי ראש, שהיו שומרים עליו. פעם אחת שמע אותו מלשין, שבכפר אחד סמוך לפשיסחא, גר שם איש אחד, שיש ברשותו סחורות מוברחות שלא שולמו עליהם המכס, והבנדרולות של המכס היו מזויפות. בזמנים ההם, היתה זו עבירה גדולה מאד, שבעטיה האיש היה נאסר לזמן ממושך, וצריך לשלם קנס כספי גדול. אותו מלשין נסע עם שומרי ראשו לכפר הנ"ל, דרך עיר פשיסחא. ובעברו דרך העיר, ראה הרבה חסידים שהתקהלו לפני ביתו של רבינו. ובראותו את ההתקהלות הזו, שאל אותו מלשין לאנשי העיר, בשל מה ההתקהלות הזו? וסיפרו לו, שיש כאן רבי גדול, שבאים אליו הרבה חסידים מכל קצוי המדינה, והוא מלמד אותם דרך ה'. הדבר חרה מאד למלשין הזה, ואמר: "כאשר אחזור מן הכפר בו אני צריך לעשות חיפוש, אתפנה מכל עסקי ואקדיש את עצמי לרבי' הזה ולחסידיו, ואבער אותם מן המקום הזה". והחסידים, כשמעם את דבריו, נבהלו מאד ונכנסו אל רבינו זי"ע, וספרו לו את כל דברי המלשין הזה, ומחשבותיו הרעות. ובשמוע רבינו הקדוש את דברי המלשין, אמר עליו את הפסוק (תהלים ל"ד

228547 twotm

פעם אחת - מספר רבי שמואל שינאווער זי"ע - עת עיני רבינו זי"ע הלכו וכהו, הרגיש על השולחן שלפניו סך שלשה רובל כסף. וחקר ודרש מי היה כאן שנתן את הסכום הזה, והזכירו לו שהיה כאן איש אחד עשיר, והוא כנראה השאיר את המעות. ואמר רבינו, שתיכף ומיד ילכו אחריו לאכסניה שלו, ויחזירו לו את הכסף. וסיפר לפנינו את הענין: "בעת שאמרתי 'מזמור שיר חנוכת הבית' וגו', נפל לי ברעיוני פירוש הכתוב: 'מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך' (תהלים ל' י), באופן זה: 'מה בצע